

МІСЦЕ І РОЛЬ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Актуальність дослідження: Сьогодні Україна є членом більш ніж 40 як міжурядових, так і неурядових міжнародних організацій.

Об'єктом дослідження є Україна як член багатьох універсальних міжнародних організацій.

Предмет дослідження – є Україна як суб'єкт міжнародного права, що здійснює безпосередні зносини з іншими державами, укладає з ними договори, обмінюється дипломатичними, консульськими, торговельними представництвами, бере участь у діяльності міжнародних організацій в обсязі, необхідному для забезпечення національних інтересів у політичній, економічній, екологічній, інформаційній, технічній та спортивній сферах.

Метою мого дослідження є аналіз участі України в системі європейських міжнародних відносин.

Після того, як Україна здобула незалежність у 1991 році, особливо важливої ролі набула її участь у міжнародних організаціях. Тому необхідно визначитися з термінами щодо поняття «міжнародна організація» та форм співпраці з ними у правовому аспекті. Важливим є визначення терміна «міжнародна організація» – це об'єднання держав відповідно до міжнародного права і на основі міжнародного договору для здійснення співробітництва в політичній, економічній, культурній, науково-технічній, правовій та інших галузях, що має необхідну для цього систему органів, права й обов'язки, похідні від прав і обов'язків держав, і автономну волю, обсяг якої визначається волею держав-членів. Через участь у міжнародних організаціях Україна здійснює свої функціональні обов'язки щодо захисту прав і свобод громадян, які проживають на території України або за її межами. З одного боку, це дуже важливо для міжнародного визнання нашої країни, а з іншого – участь в такій кількості міжнародних організацій потребує відповідальності і великої роботи у правових відносинах з міжнародними організаціями [3,250с.].

За даними Міністерства закордонних справ України, на сьогодні Україна є членом 75 міжнародних організацій. Наприклад, Україна є членом таких організацій, як Організація Об'єднаних Націй, Організації Об'єднаних Націй з питань науки, освіти, культури, а також Ради Європи, Міжнародної морської організації, Всесвітньої організації охорони здоров'я, Європейського банку реконструкції та розвитку, Міжнародного валютного фонду, Світової організації торгівлі і т.д. Прикладом такої співпраці з міжнародними організаціями, одним з нещодавніх досягнень в даному питанні є вступ України до Світової Організації Торгівлі. Так, Законом України про Ратифікацію від 16 квітня 2008 р. Україна стала повноправним членом Світової організації торгівлі (далі –СОТ). Вступ до СОТ означає для України інтеграцію до міжнародної ринкової економіки, створення правових засад для стабільного передбачуваного ведення бізнесу і міжнародної торгівлі. Також Україна матиме доступ до міжнародного механізму врегулювання торговельних суперечок та створення сприятливого клімату для іноземних інвестицій. Зможе здобути ширший вибір товарів та послуг і можливість для розповсюдження своїх товарів та послуг на інші території. Отримання Україною статусу повноправного учасника міжнародної торгівлі збільшить її можливості брати участь у регіональних союзах і об'єднаннях. У рамках процедури здійснення регулярних оглядів торговельної політики, Україна має право отримувати від інших країн-членів СОТ додаткові пояснення щодо певних заходів таких країн, а також вимагати їх скасування в разі виявлення ознак дискримінації у двосторонніх відносинах. Міністерство економіки на постійній основі здійснює моніторинг роботи СОТ з огляду торговельної політики та у разі доцільності надає зауваження й запитання до оглядів торговельної політики країн-членів СОТ. Згідно з графіком роботи СОТ були опрацьовані матеріали оглядів торговельної політики Вірменії, Китаю та США. Крім того, Україна використовує правила та механізми СОТ для захисту інтересів національного виробника на внутрішньому та зовнішніх ринках, в т. ч. через вирішення торговельних суперечок шляхом консультацій в

рамках СОТ. На цьому етапі для України важливо визначитися з основним напрямком міжнародної діяльності, а також зробити все можливе для створення законодавчої бази, яка зробить Україну сильним і впевненим учасником міжнародних правовідносин, що також зможе захистити нашу державу та її інтереси на світовій арені. [7,215с.]

Україна бере активну участь у всіх напрямках діяльності ООН, найважливішими з яких є підтримання міжнародного миру та безпеки та зміцнення верховенства права у міжнародних відносинах, розвиток співробітництва у вирішенні проблем соціально-економічного та гуманітарного характеру, забезпечення прав людини. Україна надає особливого значення діяльності ООН з підтримання міжнародного миру та безпеки, розглядаючи участь у ній як важливий чинник своєї зовнішньої політики. Починаючи з липня 1992 р. Україна виступає активним контрибутором військових підрозділів та персоналу до операцій ООН з підтримання миру (ОПМ). Станом на березень 2013 року 538 військовослужбовців ЗСУ та співробітників органів внутрішніх справ України беруть участь у 7-ми ОПМ ООН: у ДРК, на Кіпрі, у Косово, Кот д'Івуарі, Ліберії, Судані та Південному Судані. За цим показником Україна посідає 5-е місце серед країн Європи. Співпраця з ООН в галузі роззброєння зосереджується на зміцненні міжнародних інструментів і режимів в сфері контролю над озброєннями, нерозповсюдження зброї масового знищення, дотриманні санкційних режимів Ради Безпеки ООН. Виходячи з нагальної необхідності розробки світовою спільнотою ефективних заходів боротьби з тероризмом, Україна приєдналася до глобальної антитерористичної коаліції, підтвердила свою готовність докласти максимальних зусиль до спільної боротьби з міжнародним тероризмом, насамперед у рамках ООН. Україна активно долучається до діяльності органів ООН у правозахисній сфері: двічі (2006-2008 та 2008-2011 рр.) входила до складу новоствореного правозахисного органу - Ради ООН з прав людини та бере активну участь у роботі Ради як спостерігач. У травні 2008 р. та жовтні 2012 р. у рамках Ради Україна успішно пройшла Універсальний періодичний огляд ситуації у галузі прав людини в країні, підсумки якого затверджені 14 березня 2013 р. під час 22-ї сесії Ради. [1,575с.]

21 березня 2014 року, була підписана політична частина угоди асоціації з Європейським Союзом. Економічну частину угоди було про засади внутрішньої і зовнішньої політики підписано 27 червня 2014 року. Отримання статусу повноцінного члена ЄС, як стратегічна мета України була вперше задекларована президентом України Віктором Ющенком одразу після його обрання на початок 2005-го року. [4,240с.]

18 грудня 2015 Європейська комісія підтвердила готовність України до безвізового режиму з ЄС. При чому додаткових вимог висуватися не буде, але потрібно буде виконати вже взяті Україною обов'язки. При цьому президент Європарламенту запевнив, що такі запропонує розглянути дане питання на черговому саміті в Брюсселі, який відбудеться 24 листопада. [2,11с.]

Навесні 2017 року Європейський Союз завершив усі процедури для запровадження безвізового режиму для України. Опівночі на 11 червня громадяни України з біометричними паспортами отримали право на безвізові поїздки до країни ЄС та деяких окремих членів Шенгенської зони. Хоча в дискусіях українськими посадовцями і політологами називалися декілька конкретних дат можливого набуття членства, на цей час офіційно Україні від ЄС було запропоновано лише Європейську політику сусідства. Адміністрація президента поставилася критично до запропонованого статусу відносин у рамках сусідства [5,151с.]

У березні 2007-го року Україні було запропоновано укладення Договору про Зону вільної торгівлі з ЄС. Ця пропозиція хоча і викликала набагато сильнішу реакцію української держави, все ж не містить конкретних планів приєднання України до ЄС у найближчому часі. Деякі західноєвропейські політики говорять про тимчасову «стомленість від розширення» європейських інституцій. [6,127с.]

Отже, Україна бере активну участь у формуванні політичних умов на міжнародній арені тим, що є членом багатьох впливових міжнародних організацій, в межах яких вона

провадить активну роботу, яка, до того ж, віддзеркалює не лише загальні, а й національні інтереси нашої держави.

Список використаних джерел:

1. Гуменюк Б.І. *Організація Об'єднаних Націй* // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т./Редкол.: Л. В. Губерський (голова) та ін. — К.: Знання України, 2004 — Т.2 — 812с.
2. *Європейський Союз-Україна*. — Київ: Представництво ЄС в Україні, 2012. — 19 с.
3. Кулеба Д. І. *Участь України у міжнародних організаціях. Правова теорія і практика* //К. — Видавничий дім «Промені». — 2007. — 304 с.
4. М.Н. Марченко, Е.М. Дерябіна. *Право європейського союзу. Питання історії і теорії*, 2010 — 320с.
5. *Оцінка екологічної складової двостороннього співробітництва між Україною та ЄС* / Під ред. Андрусевич Н. — Львів. — 2013—202 с.
6. *Постанова Кабінету Міністрів України «Про єдиний державний реєстр міжнародних організацій, членом яких є Україна» № 327 від 4 квітня 2001 р.* // Офіційний вісник України. — 2001. — № 14. — С. 206.
7. Торкунов А.В. *«Сучасні міжнародні відносини» (1989-1999 гг.)* -261с.
8. Гончарук — Чолач Т., Джугла Н. *Особливості української ментальності як основа національної самоідентифікації.* / Т. Гончарук — Чолач , Н. Джугла / [Електронний ресурс] — Режим доступу : http://library.tneu.edu.ua/images/stories/praci_vukladachiv
9. Гурик М. І., Гончарук Т. В., Шумка М. Л. *Філософські проблеми державного управління. Навч. посібник. Тернопіль. — Економічна думка, 2010. — 126 с.*